

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

Důvody hrdosti a studu na české občanství – říjen 2013 Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v13-10</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. – 14. 10. 2013</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1039</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>248</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV.133a, OV.133b</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>21. listopadu 2013</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Součástí říjnového šetření CVVM byl i blok otázek věnovaný vztahu českých občanů k České republice. Všechny respondentů jsme se zeptali, z jakých důvodů jsou hrdí na to, že jsou občany České republiky.¹ Jednalo se o otevřenou otázku, tj. bez nabídky odpovědí, a respondenti tak měli možnost spontánně uvést až 3 různé důvody své hrdosti na české občanství. Odpovědi respondentů seskupené do několika kategorií zachycuje tabulka 1.

Občané České republiky jsou nejčastěji hrdí na své občanství, protože Českou republiku považují za krásnou zemi, ve které je krásná příroda, historické památky a krásná města. Druhým nejčastěji uváděným důvodem byla skutečnost, že Česká republika je pro respondenty jejich rodnou zemí, je to jejich vlast a mají zde své nejbližší. Stejně často pak respondenti zmiňovali, že důvodem jejich hrdosti jsou naši sportovci a jejich sportovní úspěchy. Dotázaní jsou dále hrdí na českou historii a slavné historické osobnosti. Často zmiňovaným důvodem národní hrdosti je také české umění, kultura a tradice.

¹ Znění otázky: „Z jakých důvodů jste hrdý na to, že jste občanem České republiky?“

Tabulka 1: Důvody proč jsou lidé hrdí na to, že jsou občany ČR (v %)

Krásná země, příroda, památky, města	32
Rodná země, vlastenectví, má zde rodinu, přátele	23
Sport, sportovci	23
Historie, historické osobnosti	22
Umění, kultura, tradice	13
České výrobky	9
Věda	8
Šikovní, vynalézaví lidé/národ	8
Slavní, významní lidé, osobnosti	7
Morálka, mezilidské vztahy, dobré lidské vlastnosti	6
Ekonomika, dobrá životní úroveň, ekonomická vyspělost	4
Kvalitní školy, vzdělávání	4
Dobré zdravotnictví, kvalitní lékaři, dostupnost zdravotní péče	4
Evropská země, součást Evropy, EU	4
Politická suverenita, politická kultura, demokracie, dobří politici	3
Úspěchy ČR ve světě, znají nás, máme dobré jméno	2
Bezkonfliktní stát, neútočnost, bezpečnost	2
Český jazyk, řeč	2
Není na co být hrdý	11
Jiná odpověď	11
Neví	7
Bez odpovědi	95

Pozn.: Vzhledem k tomu, že každý respondent mohl uvést až tři položky, činí součet všech možných odpovědí 300 %.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost*, 7. – 14. 10. 2013, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Hrdost na české občanství v souvislosti se slavnou českou historií, krásou naší země či faktem, že Česká republika je jejich rodnou zemí, vlastní, pociťovaly častěji ženy. Muži naopak častěji zmiňovali, že jsou hrdí na české občanství v souvislosti s úspěchy českých sportovců a kvůli kvalitním českým výrobkům. Naše úspěchy ve sportu jako důvod hrdosti na české občanství také častěji zmiňovali mladí lidé ve věku do 29 let, občané starší 60 let jako důvod své hrdosti častěji označovali fakt, že Česká republika je jejich rodnou zemí a mají zde své blízké. Lidé s vyšším stupněm dosaženého vzdělání častěji uváděli, že jsou hrdí na naši historii a historické osobnosti a také umění a kulturu. Lidé s nižším stupněm dosaženého vzdělání naopak častěji uváděli, že podle jejich názoru není žádný důvod, proč bychom měli být na české občanství hrdí.

Všech respondentů jsme se dále zeptali, z jakých důvodů nejsou hrdí na to, že jsou občany České republiky.² Opět se jednalo o otevřenou otázku (bez nabídky odpovědí), ve které mohli respondenti zmínit až 3 různé důvody, proč nejsou hrdí na to, že jsou občany České republiky. Odpovědi respondentů opět kategorizované do skupin zachycuje tabulka 2.

V říjnovém šetření CVVM jako nejčastější důvod, proč nejsou hrdí na to, že jsou občany našeho státu, respondenti uváděli aktuální politickou situaci v naší zemi a naše politiky. Velmi často se oslovení také vyjadřovali, že se necítí být hrdí na české občanství z důvodu značné korupce v našem státě a množství podvodů a rozkrádání, ke kterému v naší zemi dochází. Třetím nejčastěji zmiňovaným důvodem, proč lidé nejsou hrdí na české občanství, byly špatné lidské vlastnosti některých českých občanů, konkrétně respondenti zmiňovali, že Češi jsou podle jejich názoru závistiví, zlí a často se mezi sebou hádají. Špatná ekonomická situace v naší zemi, vysoká míra nezaměstnanosti, zdražování a vysoké daně byly dalšími často uváděnými důvody, proč lidé nejsou hrdí, že jsou občany ČR. Pátou nejčastěji zmíněnou odpovědí byl vysoký výskyt různých negativních jevů, konkrétně si respondenti stěžovali na velký počet alkoholiků, narkomanů, drobnou kriminalitu a prostituci.

² Znění otázky: „Z jakých důvodů nejste hrdý na to, že jste občanem České republiky?“

Tabulka 2: Důvody proč nejsou lidé hrdí na to, že jsou občany ČR (odpovědi respondentů v %)

Politické situace ČR, čeští politici	41
Korupce, podvody, rozkrádání	41
Morálka, mezilidské vztahy, špatné lidské vlastnosti	21
Ekonomika, špatná životní úroveň, nezaměstnanost, zdražování, nízké platy, daně	18
Kriminalita, narkomani, alkoholismus, bezdomovci, prostituce	12
Špatná sociální politika, zdravotnictví, školství	11
Problematika menšin, přistěhovalců, cizinců	10
Pověst, jméno ČR v zahraničí, chování Čechů v zahraničí	8
Zahraniční politika, vztahy se zahraničím, podřizujeme se mocnostem	6
Špatné hospodaření státu, zadluženost	5
Právní prostředí, zákony, soudnictví, nespravedlnost	4
Historie, minulost, naše vyrovnání s ní	2
Špatná péče o životní prostředí, ničení přírody	2
Zemědělství	2
Špína, neuklizeno	2
Z žádných důvodů, není nic, na co by neměl být hrdý	5
Jiná odpověď	14
Neví	6
Bez odpovědi	90

Pozn.: Vzhledem k tomu, že každý respondent mohl uvést až tři položky, činí součet všech možných odpovědí 300 %.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost*, 7. – 14. 10. 2013, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Ženy o něco častěji než muži zmiňovaly, že špatné mezilidské vztahy a špatné vlastnosti Čechů jsou důvodem, proč se necítí být hrdé na své české občanství. Muži naopak častěji uváděli jako důvod, proč na české občanství nebýt hrdý, vysokou míru korupce, časté podvody a rozkrádání naší země. Špatná ekonomická situace naší země je častěji důvodem, proč na naše občanství nejsou hrdí mladí lidé do 44 let, lidé starší 45 let častěji kritizovali špatnou sociální politiku našeho státu. Respondenti s vyšším stupněm dosaženého vzdělání častěji podle svých slov nejsou hrdí na české občanství z důvodu špatné morálky ve společnosti, špatných mezilidských vztahů a negativních vlastností, které čeští občané podle jejich názoru mají. Lidé s nižším stupněm dosaženého vzdělání zase častěji uváděli, že nejsou na české občanství hrdí v souvislosti se špatnou ekonomickou situací naší země, vysokou mírou nezaměstnanosti, vysokými cenami a nízkými platy.